

1. Předpokládejme, že vztah mezi tenzorem napětí τ a tenzorem malých deformací ϵ je

$$\epsilon = \frac{1}{E} \left((1 + \nu) \tau - \nu (\text{Tr } \tau) \mathbb{1} \right).$$

(Standardní izotropní lineární elastický materiál.) Na přednášce jsme se zabývali otázkou, jak zformulovat podmínky kompatibility pro malé deformace

$$\text{rot} \left((\text{rot } \epsilon)^\top \right) = \mathbb{0}$$

aneb

$$\epsilon_{ilm} \epsilon_{jrs} \frac{\partial^2 \epsilon_{lr}}{\partial x_m \partial x_s} = 0$$

s pomocí tenzoru napětí. Ukažte, že pokud je tenzor napětí dán standardním vztahem pro izotropní elastický materiál, a pokud uvažujeme statickou úlohu, pak podmínka $\text{rot} \left((\text{rot } \epsilon)^\top \right) = \mathbb{0}$ pro ϵ vede na podmínku

$$\Delta \tau + \frac{1}{1 + \nu} \nabla (\nabla (\text{Tr } \tau)) = - (\nabla \mathbf{f} + (\nabla \mathbf{f})^\top) - \frac{\nu}{1 - \nu} (\text{div } \mathbf{f}) \mathbb{1} \quad (1)$$

pro τ . (Symbol $\mathbf{f} =_{\text{def}} \rho \mathbf{b}$ značí objemovou sílu přenásobenou hustotou, aneb bilance hybnosti má tvar $\mathbf{0} = \text{div } \tau + \mathbf{f}$.) Tato rovnice se jmenuje Beltrami–Michell rovnice.

Můžete postupovat kupříkladu takto. Nejdříve ukažte, že

$$\text{Tr} \left(\text{rot} \left((\text{rot } \epsilon)^\top \right) \right) = - \frac{1 + \nu}{E} \text{div} (\text{div } \tau) + \frac{1 - \nu}{E} \Delta \text{Tr } \tau$$

což díky podmínce kompatibility $\text{rot} \left((\text{rot } \epsilon)^\top \right) = \mathbb{0}$ a bilanci hybnosti $\mathbf{0} = \text{div } \tau + \mathbf{f}$ vede na

$$\frac{1 - \nu}{E} \Delta \text{Tr } \tau = - \frac{1 + \nu}{E} \text{div } \mathbf{f}.$$

Nyní se vraťte k podmínce kompatibility

$$\epsilon_{ilm} \epsilon_{jrs} \frac{\partial^2 \epsilon_{lr}}{\partial x_m \partial x_s} = 0,$$

vzpomeňte si na začátek zimního semestru, a upravte podmínku kompatibility s pomocí vztahu

$$\epsilon_{ijk} \epsilon_{lmn} = \det \begin{bmatrix} \delta_{il} & \delta_{im} & \delta_{in} \\ \delta_{jl} & \delta_{jm} & \delta_{jn} \\ \delta_{kl} & \delta_{km} & \delta_{kn} \end{bmatrix}.$$

Ve vzorci, který získáte s použitím uvedené identity, využijte vztahy

$$\begin{aligned} \frac{1 - \nu}{E} \Delta \text{Tr } \tau &= - \frac{1 + \nu}{E} \text{div } \mathbf{f}, \\ \mathbf{0} &= \text{div } \tau + \mathbf{f}, \end{aligned}$$

a po několika algebraických úpravách dostanete hledanou rovnici (1).